

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การบัญชีเป็นกิจกรรมเพื่อแสดงข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเน้นในการให้ความรู้และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ทางการเงินและให้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ เพื่อให้องค์กรหรือบริษัทนำไปประกอบการตัดสินใจ โดยมีระบบข้อมูลที่ต้องเป็นมาตรฐานและการเผยแพร่อย่างรวดเร็ว สามารถนำมาใช้วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบในการตัดสินใจ หรือเพื่อการวางแผนการบริหารกิจการ การระดมการจัดสรรเงินทุนในตลาดการเงินทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ (ชนิดา สุวรรณงูฑะ และศรีสุตา อาชวานันทกุล, 2543) โดยการให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้มาซึ่งข้อมูลทางการบัญชีดังกล่าวนี้ นักบัญชีจะต้องทำการเก็บรวบรวมข้อมูล การบันทึกรายการทางการค้า การวิเคราะห์ การสรุปผล และการนำเสนอข้อมูล โดยข้อมูลจะต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ และทันตามเวลาที่ต้องการ เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลดังกล่าวนำไปใช้ในการตัดสินใจในการบริหาร และดำเนินงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ

นักบัญชีไม่เพียงแต่มีหน้าที่จัดทำบัญชีอย่างเดียวเท่านั้น ยังต้องสามารถออกแบบ หรือวางระบบบัญชี ออกแบบรายงานทางการเงิน การจัดทำงบประมาณ ตลอดจนสามารถควบคุมการลงบัญชีทั้งหมดขององค์กรได้ นอกจากนี้ นักบัญชีต้องสามารถวิเคราะห์ห้วงการเงิน ตรวจสอบควบคุม และจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งสามารถคำนวณภาษี วางแผนภาษีให้กับองค์กร ซึ่งในแต่ละองค์กรมีการดำเนินงานที่ซับซ้อนแตกต่างกันออกไปก็ย่อมต้องการนักบัญชีที่แตกต่างกันทางด้านคุณสมบัติและวุฒิการศึกษาทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปริญญาตรี หรือปริญญาโท เพื่อให้ได้นักบัญชีที่เหมาะสมตามประเภท หรือขนาดขององค์กรธุรกิจ

ในการควบคุมการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี มีทั้งหน่วยงานของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และสภาวิชาชีพบัญชี โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าทำหน้าที่กำกับดูแลด้านคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี การกำหนดคุณวุฒิทางการศึกษาให้สอดคล้องกับขนาดของธุรกิจ ด้านการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี และด้านการพัฒนาความรู้ในวิชาชีพอย่างต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี รวมถึงกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การตรวจสอบและบทกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนหรือการไม่ปฏิบัติตามไว้อย่างชัดเจน เฉพาะนักบัญชีที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีเท่านั้น (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2551: ออนไลน์) ส่วนสภาวิชาชีพบัญชีได้ทำหน้าที่กำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ บัญญัติกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ตลอดจนจรรยาบรรณและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพทางการบัญชีเพื่อให้นักบัญชีถือปฏิบัติ

การประกอบวิชาชีพบัญชี นอกจากปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทางวิชาชีพข้างต้นแล้ว นักบัญชีต้องมีทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งคุณสมบัติของนักบัญชีมีอาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IESs) นั้น นักบัญชีมีอาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) 5 ประเภท ได้แก่ ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skill) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน (Technical and Functional Skills) ซึ่งประกอบด้วยทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skill) ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skill) และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills) (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552: ออนไลน์)

ในเขตภาคเหนือ นั้น จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีสถิติการจดทะเบียนนิติบุคคลต่อสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า สูงที่สุดในปี 2552 จำนวน 11,902 ราย โดยแบ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด 5,928 ราย และบริษัทจำกัด 5,974 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2552: ออนไลน์) จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลของการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนานักบัญชี ให้มีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ อีกทั้งนักบัญชีสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณสมบัติของนักบัญชี เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการต่อไป

นิยามศัพท์

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะทักษะทางวิชาชีพ 5 ประเภท ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ และคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นักบัญชี หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่นักบัญชีในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัท จำกัด ในตำแหน่งสมุหบัญชี พนักงานบัญชี หรือตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะงานเช่นเดียวกับนักบัญชี

ผู้ประกอบการ หมายถึง เจ้าของกิจการ หรือผู้จัดการ หรือกรรมการผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนต่อสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved